

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ :
РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

Освітня програма:	Початкова освіта
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	013 Початкова освіта
Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект» для здобувачів освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта.

Розробник: к. пед. н., доц., доцент кафедри менеджменту Коробович Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри проф. Красовська О.О.

 (Красовська О.О.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта.

Гарант освітньої програми проф. Красовська О.О.

 (Красовська О.О.)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова (Сойко І.М.)

Красовська О.О., 2023 рік
©Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»,
2023 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма «Початкова освіта» Рівень вищої освіти другий магістерський	Обов'язковий освітній компонент	
		Рік підготовки:	
		1-й	
		Семестр	
		1-й	
		Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		12 год.	8 год.
		Самостійна робота	
80 год.	100 год.		
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект» є формування основ професійної свідомості фахівця педагогічної галузі та надання магістрантам систематизованих знань з теорії і практики освітнього менеджменту, формування комплексних компетенцій сучасного менеджера закладу загальної середньої освіти, розвиток організаторських та управлінських здібностей, критичного, системно-аналітичного мислення та сприяння формуванню вмінь створювати психологічно комфортну атмосферу та підтримувати дух партнерства та взаємодії в освітньому закладі.

Основними завданнями курсу є

- розкриття основних теоретико-методологічних засад освітнього менеджменту, сприяння засвоєнню магістрантами знань, формуванню в них практико-орієнтованих умінь з управління освітніми закладами різних типів і форм власності, зокрема на регіональному рівні;
- вироблення у магістрантів якостей, що відповідають сучасній моделі менеджера освіти, формування комплексних компетенцій менеджера

- освіти та їх психолого-педагогічної готовності до здійснення управлінської діяльності;
- формування у магістрантів цілісної системи знань про освітній менеджмент в Україні, в регіоні Рівненської області, міста Рівне;
  - ознайомлення зі стилями, стратегіями та технологіями освітнього менеджменту;
  - вивчення та усвідомлення принципів освітнього менеджменту;
  - вироблення у майбутніх педагогів, на основі засвоєного матеріалу, комплексу педагогічних умінь та навичок відповідно до потреб сучасної системи закладів загальної середньої освіти;
  - комплексна підготовка магістрів до практичної організаційної та управлінської діяльності у закладах загальної середньої освіти;
  - розвиток фахової компетентності менеджерів освіти.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни **«Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект»** студенти набувають таких програмних компетентностей: **ЗК** (загальні компетентності), **ФК** (фахові компетентності) за освітньою програмою **Початкова освіта**.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього, наукового та виробничого процесів у сфері початкової освіти.

СК 6. Здатність організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, що потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК 11. Здатність до усвідомлення актуальних потреб та програм розвитку освітньої галузі Рівненщини, зокрема організаційно-управлінської і моніторингової діяльності, узгодження з ними та перспективне планування функціонування закладу загальної середньої освіти.

Програмні результати :

ПРН 3. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу, свідомо застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього, наукового та виробничого процесів у сфері початкової освіти.

ПРН 6. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними

інституціями, категоріями фахівців в стандартних, нестандартних та невизначених умовах.

ПРН 11. Складати перспективне планування та організувати функціонування закладу загальної середньої освіти, усвідомлюючи актуальні потреби організаційно-управлінської і моніторингової діяльності та узгоджуючи з програмами розвитку освітньої галузі Рівненщини.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Становлення та розвиток менеджменту в освіті

1. Генезис поняття «управління» та «менеджмент». Визначення основних понять: «організація», «менеджер», «управлінська діяльність», «структура управління», «функції менеджменту».
2. Особливості поняття «менеджмент освіти». Сутність менеджменту освіти та закономірності менеджменту освіти.
3. Системний підхід, його суть та значення в педагогічному менеджменті.
4. Основні підходи і школи розвитку сучасного менеджменту.
5. Функції (основні функціональні компоненти) педагогічного менеджменту. Педагогічний аналіз. Цілепокладання і планування.
6. Основні характеристики програмно-цільового підходу.
7. Загальні принципи управління. Принципи педагогічного менеджменту.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 2 Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні та світі

1. Державне управління системою освіти. Державна політика у галузі освіти.
2. Європейська модель освіти. Американська модель освіти. Японська модель освіти.
3. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою.
4. Класифікація освітніх закладів: заклад загальної середньої освіти, гімназія, ліцей, колегіум, школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа, заклад соціальної реабілітації. Зміст внутрішкільного управління.
5. Поняття зміст та структура навчального плану. Інваріативна частина навчального плану. Варіативна частина навчального плану.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 3 Особливості управління закладами загальної середньої освіти.

1. Вироблення і прийняття управлінських рішень. Інформаційне забезпечення процесу управління. Прямий і опосередкований шляхи управління.

2. Принципи освітньої політики України. Державні органи управління системою загальної середньої освіти.
3. Типи закладів загальної середньої освіти. Загальноосвітні програми.
4. Функціональні обов'язки посадових осіб загальноосвітніх навчальних закладів.
5. Загальні принципи управління закладами загальної середньої освіти.
6. Поняття педагогічної системи. Відкриті та закриті педагогічні системи. Умови існування педагогічних систем.
7. Структурні компоненти педагогічного процесу. ЗЗСО як педагогічна система. ЗЗСО як об'єкт управління.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 4. Освітній заклад як об'єкт управління

1. Регламентація діяльності загальноосвітньої установи в Законі України «Про освіту». Закон України «Про загальну середню освіту» та функціонування середньої освіти в Україні.
2. Принципи загальної середньої освіти. Типове положення про загальноосвітню установу.
3. Структура навчальних закладів. Структура державного управління середньою освітою. Зміст діяльності загальноосвітніх середніх закладів нового типу (ліцеї, гімназії).
4. Нормативні акти, що регулюють діяльність загальноосвітнього закладу в умовах модернізації української освіти.
5. Статут освітньої установи, його розробка, затвердження та коригування. Документація, доповнююча статут освітньої установи. Документи, що регламентують організацію роботи освітньої установи.
6. Проблеми та зміни в системі загальної середньої освіти на регіональному рівні.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 5. Організаційно-управлінська діяльність керівника закладу освіти

1. Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. Роль та функції адміністратора в системі освіти.
2. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. Професіограма керівника закладу освіти.
3. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти.
4. Стили керівництва в освітніх закладах.
Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності.
5. Регіональний аспект системного планування управління розвитком закладу освіти: виявлення та оцінка проблем.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 6. Інноваційний освітній менеджмент, проєктна діяльність

1. Інноваційна освітня діяльність. Інноваційний освітній менеджмент як напрям управлінської діяльності. Менеджмент освітніх інновацій.
2. Складові освітньої інновації: педагогічна інновація, науково-виробнича інновація, соціально-економічна інновація. Масштабні та локальні освітні інновації.
3. Закономірності інноваційного освітнього менеджменту.
4. Структура інноваційного менеджменту. Фактори впливу на інноваційний процес у закладі освіти. Ознаки інноваційної культури закладу освіти.
5. Технологія розробки інноваційного освітнього проєкту для регіонального закладу загальної середньої освіти.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 7. Регіональні особливості організації та управління освітнім процесом ЗЗСО

1. Державна політика в галузі освіти. Органи регіонального управління закладами освіти. Програма регіонального розвитку освіти в місті Рівному та Рівненській області.
2. Статут закладу освіти. Нормативно-правове забезпечення адміністративної діяльності керівника закладу освіти. Юридична відповідальність керівника закладу освіти.
3. Матеріально-технічна база закладів освіти. Фінансово-господарська діяльність закладів освіти.
4. Положення про заклад освіти. Організація нормального функціонування та життєзабезпечення закладу освіти.
5. Організація безпечного середовища, універсальний дизайн закладу освіти. Умови необхідні для організації освітньої діяльності.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті	16	2	2	2	10	16	2	-	-	14
Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні та світі	16	2	2	2	10	18	-	2	2	14
Тема 3. Особливості управління закладами загальної середньої освіти	14	2	2	-	10	14	-	-	-	14
Тема 4. Освітній заклад, як об'єкт управління	16	2	2	2	10	14	-	-	-	14
Тема 5. Організаційно-управлінська діяльність керівника закладу освіти	16	2	2	2	10	20	2	2	2	14
Тема 6. Інноваційний освітній менеджмент проєктна діяльність	20	2	2	2	14	16	-	-	2	14
Тема 7. Регіональні особливості організації та управління освітнім процесом ЗЗСО	22	2	2	2	16	22	2	2	2	16
Всього	120	14	14	12	80	120	6	6	8	100

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті	2/
2	Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні та світі	2/2
3	Тема 3. Особливості управління закладами загальної середньої освіти	2/
4	Тема 4. Освітній заклад, як об'єкт управління	2/
5	Тема 5. Організаційно-управлінська діяльність керівника закладу освіти	2/2
6	Тема 6. Інноваційний освітній менеджмент проєктна діяльність	2/
7	Тема 7. Регіональні особливості організації та управління освітнім процесом ЗЗСО	2/2
	Всього	14/6

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті	2/
2	Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні та світі	2/2
3	Тема 3. Особливості управління закладами загальної середньої освіти	2/
4	Тема 5. Організаційно-управлінська діяльність керівника закладу освіти	2/2
5	Тема 6. Інноваційний освітній менеджмент проєктна діяльність	2/2
6	Тема 7. Регіональні особливості організації та управління освітнім процесом ЗЗСО	2/2
	Всього	12/8

6. Самостійна робота

№	Тема (кількість годин)	Завдання	К-сть годин
1	Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті	Підготуйте есе : Історичні передумови виникнення освітнього менеджменту	10/14
		Підготуйте есе : Сутність понять «освітній менеджмент», «менеджер освіти»	
		Підготуйте есе : Ознаки стратегічного управління освітньої організації.	
2	Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні та світі	Підготуйте есе : Реалізація освітніх стратегій в контексті дії Закону України «Про освіту»	10/14
		Підготуйте презентацію на тему : Європейська модель освіти.	
		Підготуйте презентацію на тему : Американська модель освіти.	
		Підготуйте презентацію на тему : Японська модель освіти.	
		Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Складові системи стратегічного управління	
3	Тема 3. Особливості управління закладами	Підготуйте презентацію на тему : Шкільний менеджмент, внутрішньо шкільний	10/14

	загальної середньої освіти	менеджмент, освітній менеджмент, дидактичний менеджмент. Підготуйте презентацію на тему : Основні характеристики освітніх організацій, що враховуються в процесі менеджменту. Підготуйтеся до дискусії на тему : Закони менеджменту.	
4	Тема 4. Освітній заклад, як об'єкт управління	Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Інформаційно-комунікаційні технології – складові прозорості процесів управління закладами освіти Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Автономія управління освітніми закладами України в концепції Нової української школи Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Мета та завдання SWOT-аналізу освітнього закладу. Матриця SWOT-аналізу: сильні та слабкі сторони. SWOT-аналіз як універсальний метод процесу стратегічного планування діяльності організації.	10/14
5	Тема 5. Організаційно-управлінська діяльність керівника закладу освіти	Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Професіограма, портфолію, сайт педагога. Підготуйте особисте професійно-педагогічне портфолію Підготуйте есе на тему : Самоменеджмент освітньої діяльності Підготуйте презентацію на тему : Складові професійної культури керівника Підготуйте презентацію на тему : Ділові комунікації: значення, форми, організація спілкування (ділові бесіди, наради, педради)	10/14
6	Тема 6. Інноваційний освітній менеджмент проєктна діяльність	Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Менеджмент освітніх інновацій. Складові освітньої інновації Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Структура інноваційного менеджменту Підготуйтеся до дискусії на тему : Інноваційні технології управлінської діяльності Здійсніть аналіз системи ціннісних орієнтацій у сфері освітнього менеджменту в документах про освіту, зокрема МОН України.	14/14
7	Тема 7. Регіональні особливості організації та управління освітнім процесом ЗЗСО	Підготуйте план освітньо-виховної діяльності ЗЗСО. Підготуйте план упорядкування універсального дизайну освітнього середовища ЗЗСО. Зробіть розгорнутий аналіз регіональної програми розвитку освітньої галузі в місті Рівному та Рівненській області. 1. Програма розвитку освіти міста Рівного на 2021-2024 роки URL: http://surl.li/hugvf 2. Програма розвитку освіти Рівненської	16/16

	області на 2022-2024 роки URL: http://surl.li/hugvd	
ВСЬОГО		80/100

**Завдання для самостійного опрацювання тем дисципліни
«Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект»**

Назва теми	Форми контролю	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Літ-ра	К-сть балів
Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (3, 9, 12, 13)	8
Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні та світі	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (3, 9, 12, 13)	8
Тема 3. Особливості управління закладами загальної середньої освіти	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (4, 5, 19, 20, 21); допоміжна (1, 13, 14)	8
Тема 4. Освітній заклад, як об'єкт управління	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка,	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових	базова (2, 4, 5, 6, 9, 19, 20,	8

	аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	21); допоміжна (2, 11, 12)	
Тема 5. Організаційно-управлінська діяльність керівника закладу освіти	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (4, 5, 7, 8, 19, 20, 21); допоміжна (2, 5, 9)	8
Тема 6. Інноваційний освітній менеджмент проєктна діяльність	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (4, 5, 6, 7, 8, 19, 20, 21); допоміжна (3, 9, 12, 13)	10
Тема 7. Регіональні особливості організації та управління освітнім процесом ЗЗСО	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (4, 5, 19, 20, 21, 22, 25, 26); допоміжна (1, 13, 14)	10
ВСЬОГО				60

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «**Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект**» виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни.

Виконання індивідуального завдання є важливим етапом у підготовці та складанні іспиту з дисципліни «**Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект**».

Виконання завдань індивідуальної роботи дає можливість установити:

- здатність студента до самостійної науково-дослідної і практичної діяльності;

- уміння студента використовувати теоретичні знання і застосовувати їх для вирішення професійно орієнтованих завдань;

- здатність студента збирати, систематизувати, узагальнювати й аналізувати теоретичні й емпіричні дані;

- уміння студента коротко, логічно й у доступній формі викласти основні положення виконаної роботи, висновки і рекомендації.

Загальні вимоги до студентів при підготовці до індивідуальної роботи передбачають:

- Оволодіння теоретичними знаннями та практичними педагогічними вміннями щодо планування, організації організаційно-управлінської діяльності в закладах загальної середньої освіти.

- Формування широкого професійно педагогічного і загальнокультурного світогляду.

- Уміння аналізувати та інтерпретувати психолого-педагогічну та методичну літературу. Уміння коротко, логічно викласти свої думки, хід і результати аналізу наукових джерел.

- Здатність здійснити свій внесок, творчий підхід у розробку обраного завдання, виявити набуті професійно педагогічні якості: педагогічну та управлінську креативність, здібності планування та організації занять методичні вміння і навички.

Виконання, оформлення та захист індивідуальної здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Для закріплення теоретичних знань і практичних умінь з дисципліни студентам пропонується виконати індивідуальні завдання.

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання

передбачає підготовку та оформлення кейсів з навчальної дисципліни «**Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект**».

Орієнтовна тематика кейсів:

1. Портфоліо вчителя.
2. Професіограма педагога.
3. Передовий педагогічний досвід учителя.
4. Резюме.
5. Посадова інструкція.

6. Функціональні обов'язки директора ЗЗСО, заступника директора, класного керівника, керівника гуртка.
7. Персональний сайт педагога
8. Swot- аналіз освітнього закладу.
9. Стили управління
10. Імідж освітнього закладу

Та написання індивідуальних дослідницьких повідомлень :

1. Рівні менеджменту в освітній установі.
2. Аналіз роботи освітньої установи за навчальний рік.
3. Стратегічне планування.
4. Річне планування в школі. Основні напрями роботи і розділи річного плану.
5. Організація роботи педагогічної ради школи.
6. Організація нарад при директорові і методичних нарад.
7. Регулювання відносин у педагогічному колективі.
8. Типове положення про загальноосвітню установу.
9. Локальні акти загальноосвітньої установи.
10. Статут освітньої установи. Документація, що доповнює статут освітньої установи.
11. Посилення додаткових функцій менеджменту в умовах управління інноваціями.
12. Методи інноваційного менеджменту в освітній установі.
13. Взаємодія соціальних інститутів в управлінні освітніми системами.
14. Сутність, завдання, види і форми організації методичної роботи в школі.
15. Державно-громадська система управління освітою в Україні.
16. Структурні компоненти освітньої системи «школа».
17. Контроль як управлінська функція.
18. Інноваційна діяльність як фактор громадського прогресу.
19. Нормативно-правові акти управління освітою.
20. Педагогічна самоосвіта як індивідуальний процес підвищення кваліфікації.

8. Методи навчання

Словесні : розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, обговорення, вербалізація педагогічних ситуацій, наукових статей, філософських та літературних творів, фасилітація.

Практичні : пошуковий (дослідницький), частково-пошуковий (евристичний), проблемний, репродуктивний, метод проєктної діяльності, аналіз науково-публіцистичних статей, педагогічних творів, написання, есе, навчально-педагогічні ігри, колективна творча робота, групова робота та ін.

Наочні : інформаційно-рецептивний, спостереження, обстеження, візуалізація, демонстрація ППЗ, демонстрація медіа-презентацій Power Point, Sway.

9. Методи контролю

Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), перевірка завдань самостійної роботи, перевірка письмових ректорських та модульних контрольні роботи, поточне та підсумкове тестування, аналіз та оцінювання творчих робіт, підсумковий контроль.

10. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ

1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті.
2. Генезис поняття «управління» та «менеджмент». Історичні етапи розвитку науки «управління». Сучасні школи «управління».
3. Особливості поняття «менеджмент освіти». Сутність менеджменту освіти та закономірності менеджменту освіти.
4. Принципи, на яких будуються засади діяльності освітнього менеджменту.
5. Функції менеджменту освіти.
6. Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою.
7. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні
8. Державне управління системою освіти. Державна політика у галузі освіти.
9. Європейська модель освіти.
10. Американська модель освіти.
11. Японська модель освіти.
12. Державний характер управління системою загальної середньої освіти.
13. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою.
14. Класифікація освітніх закладів: середня загальноосвітня школа, спеціалізована школа, гімназія, ліцей, колегіум, школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа, школа соціальної реабілітації.
15. Зміст внутрішкільного управління.
16. Функціональні обов'язки керівників ЗЗСО.
17. Поняття зміст та структура навчального плану. Інваріативна частина навчального плану. Варіативна частина навчального плану.
18. Особливості управління закладами загальної середньої освіти
19. Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в закладах освіти. Особливості та етапи управлінського циклу.
20. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління.
21. Принципи освіти і політики України.
22. Державні органи управління системою загальної середньої освіти.
23. Державні органи управління системою вищої освіти.
24. Державні органи управління системою професійної освіти.
25. Структура та зміст освіти в Україні.
26. Система моніторингу якості освіти та освітньої діяльності.

27. Освітній заклад, як об'єкт управління
28. Сутність поняття та структура педагогічної системи.
29. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи.
30. Умови функціонування педагогічної системи. Загальні умови функціонування педагогічної системи. Специфічні умови функціонування педагогічної системи.
31. Системоутворюючі фактори педагогічної системи.
32. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. Об'єкт управління. Суб'єкт управління.
33. Організаційно-управлінська діяльність керівника закладу освіти
34. Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти.
35. Роль та функції адміністратора в системі освіти.
36. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника.
37. Професіограма керівника закладу освіти.
38. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти.
39. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності.
40. Стилi керівництва в освітніх закладах.
41. Інноваційний освітній менеджмент
42. Інноваційна освітня діяльність. Інноваційний освітній менеджмент як напрям управлінської діяльності. Менеджмент освітніх інновацій.
43. Складові освітньої інновації: педагогічна інновація, науково-виробнича інновація, соціально-економічна інновація. Масштабні та локальні освітні інновації.
44. Закономірності інноваційного освітнього менеджменту.
45. Структура інноваційного менеджменту. Фактори впливу на інноваційний процес у закладі освіти.
46. Ознаки інноваційної культури закладу освіти. Технологія розробки інноваційного освітнього проекту.
47. Регіональні особливості організації та управління освітнім процесом ЗЗСО
48. Державна політика в галузі освіти.
49. Органи регіонального управління закладами освіти.
50. Програма регіонального розвитку освіти в Рівненській області.
51. Статут закладу освіти. Нормативно-правове забезпечення адміністративної діяльності керівника закладу освіти. Юридична відповідальність керівника закладу освіти.
52. Матеріально-технічна база закладів освіти.
53. Фінансово-господарська діяльність закладів освіти.
54. Положення про заклад освіти. Організація нормального функціонування та життєзабезпечення закладу освіти.
55. Організація безпечного середовища, універсальний дизайн закладу освіти. Умови необхідні для організації освітньої діяльності.
56. Зміст компетенцій менеджера освіти.
57. Фактори управління сучасними освітніми закладами. Двосторонність

управління.

58. Функціональні обов'язки менеджера освіти. Місія менеджера освіти. Загальна типологія менеджерів.

59. Характеристики типів менеджерів. Стиль менеджменту, його ознаки.

60. Компетентність сучасного менеджера освіти. Складові компетентності менеджера.

61. Посадові вимоги до менеджера освіти: кваліфікаційні, соціально-психологічні, професійні.

62. Професіоналізм, його складові: професіональна культура, управлінська майстерність, володіння управлінськими технологіями.

63. Модель сучасного менеджера-професіонала в освіті.

64. Специфіка управління персоналом освітнього закладу.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумковий							Сума	
Змістовий модуль №1						тест (екзамен)		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
8	8	8	8	8	10	10		

T1, T2 ... T7 – теми змістового модуля.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно	

		застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабка їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети контрольних завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

3. Абетка для директора: рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. /Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Київ, Державна

- служба якості освіти, 2020 240 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/26.pdf
4. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. / Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Ліннік О. О. 2-ге видання. Київ, Державна служба якості освіти, 2021 350 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/382.pdf
  5. Автономія як шлях до ефективного менеджменту школи. Методичні рекомендації. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. К., 2019. 47 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/23.pdf
  6. Андросюк В.М. Педагогічний менеджмент і психодидактика: навч. посібник. Тернопільський національний економічний ун-т. Тернопіль : Економічна думка, 2018. 216 с. file:///C:/Users/user/Downloads/%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf
  7. Бурдонос Л.І., Малишко В.В. Менеджмент і маркетинг в освіті : навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький. ФОП Домбровська Я.М., 2019. 90 с. URL: с. <http://surl.li/hugwj>
  8. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти. / Посібник-путівник, Київ, 60 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/168.pdf
  9. Громадсько-активні школи: управління та механізми розвитку: практичний посібник / О. М. Онаць, Н. М. Островерхова, Л. М. Попович, М. Г. Шевцов К.: КОНВІ ПРІНТ, 2019. с. 96. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/95.pdf
  10. Директорські лайфхаки. Як долати виклики в школі. / Посібник. Київ, 2020. 125 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/119.pdf
  11. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. 250 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/450/1/1posibnyk_innovaciny_menedzment_dudar.pdf
  12. Ефективні комунікації для освітніх управлінців. / Посібник. Київ, 2019. 72 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/155.pdf
  13. Кобаль В.І. Організацій й управління навчально-виховним процесом у початковій школі : навч. пос. Мукачево: МДУ, 2015. 140 с. URL: <https://www.calameo.com/read/00333807776c36620fc20>
  14. Колос К. Р. Google Sites (Сайти) як засіб узагальнення професійного досвіду педагогічного працівника : практичний посібник. Житомир : Видавництво «О. О. Євенок», 2016. 99 с. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/22.pdf
  15. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір. Наказ МОН № 998 від 31.12.2014 р. URL: ресурс: www.mon.gov.ua

16. Красовська О. О. Глобалізаційні процеси та європейські моделі управління освітою в умовах трансферу національних систем освіти. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 66-100.
17. Красовська О. О., Сичик К. І. Організація та управління освітнім процесом : регіональний аспект. Методичні рекомендації до практичних, лабораторних занять, самостійної роботи для здобувачів освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта. Рівне. 73 с.
18. Красовська О.О., Сойко І.М., Хом'як О. А. *Стратегії педагогіки партнерства в педагогічній деонтології Василя Сухомлинського. Інноваційна педагогіка*. Фаховий науковий журнал. Випуск № 45, ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 25-28. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/91247/1/Levenok_interactive_learning_tools.pdf;jsessionid=DC7FFF5933034662069FA6F273AFC859
19. Луговий В.І. Управління освітою. К., 1997. 232 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Luhovyi_Volodymyr/Upravlinnia_osvitoiu.pdf
20. Лунячек В. Е. Педагогічний менеджмент : навчальний посібник / В. Е. Лунячек. 2-е вид., випр. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. 512 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Vadym-Luniachek/publication/327933223_Pedmenedzment/links/5bb0f49e299bf13e60585533/Pedmenedzment.pdf
21. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника. Харків: Вид. група «Основа», 2007. 448 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/10121/1/Chernenko.pdf>
22. Міськова Н.М. Інноваційні технології управлінської діяльності в системі функціонування закладів загальної середньої освіти України. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 11-47.
23. Настільна книга заступника директора з НВР початкових класів / Авт.-уклад. Г. В. Лісовенко. Харків: Вид-во «Ранок», 2010. 288 с URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/485.pdf>
24. Немець Л. М. Педагогічний менеджмент : навчально-методичний посібник для студентів першого курсу магістратури спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія) Харків, 2019. 86 с. URL: <http://surl.li/drmgn>

25. Нові вимоги до компетентностей керівників шкіл в Україні / ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018 р. 78 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/428.pdf>
26. Нові підходи до управління освітнім закладом в умовах реформування освіти : методичний посібник для керівників закладів загальної середньої освіти / уклад. : Л. М. Михайлова, Л. М. Савенко, В. С. Стасюк. Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. 98 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/241.pdf>
27. Онишків З. М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2003. 176 с. URL: <https://bohdan-books.com/upload/iblock/b1c/b1cb378997e92015c04a73b232a97580.pdf>
28. Положення про атестацію педагогічних працівників. Наказ Міністерства освіти і науки України № 805 від 9.09.2022 року. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/63c13a44672e6895965663.pdf>
29. Педагогіка якості освіти: планування роботи закладу загальної середньої освіти: науково-практичний коментар у запитаннях та відповідях [Електронне видання] / І. Г. Осадчий. Київ: ДООУ «Навчально-методичний центр з питань якості освіти». 65 с. URL: <http://barna-consult.com/navchalno-metodychni-posibnyku-dlya-pedagogichnyh-pratsivnykiv/>
30. Положення про сертифікацію педагогічних працівників. Постанова Кабінету Міністрів України № 1094 від 24.12.2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF#n16>
31. Положення про загальноосвітній навчальний заклад. Інф. збірник МО України. 2016. №7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/778-2010-%D0%BF#Text>
32. Програма розвитку освіти міста Рівного на 2021-2024 роки URL: <http://surl.li/hugvf>
33. Програма розвитку освіти Рівненської області на 2022-2024 роки URL: <http://surl.li/hugvd>
34. Психологія освітнього менеджменту : навч.-метод. посібник / укл. Лариса Мафтин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 296 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1552/2021_Maftyn_Psycholog_posib.pdf?sequence=1&isAllowed=y
35. Про затвердження Примірного статуту загальноосвітнього навчального закладу. Міністерство освіти і науки України. Наказ 29.04.2022 №284 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0284290-02#Text>
36. Розроблення та впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу загальної середньої освіти. Методичні рекомендації : [Електронне видання] / Осадчий І.Г Дніпро: Середняк Т. К., 2019, 73 с. URL: <http://barna-consult.com/navchalno-metodychni-posibnyku-dlya-pedagogichnyh-pratsivnykiv/>
37. Сичик К. І. Система заходів управління та організації розвитку освіти міста Рівного на 2021 – 2024 роки. *Технології організаційно-управлінської*

- та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 47-66.
38. Сорочан Т.М. Сучасні технології шкільного менеджменту: Опорний конспект для слухачів курсів підвищення кваліфікації керівників загальноосвітніх навчальних закладів: Навчальний посібник / Сорочан Т.М. Луганськ: СПД Резніков В.С., 2009. 208 с. URL: <http://surl.li/huguu>
  39. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором школи. Вибрані твори в 5-ти т. К., 1976. Т. 4. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000012788>
  40. Управління закладами освіти: теорія, історія, практика : колективна монографія [Безлюдна Н. В., Бойченко В. В., Бялик О. В., Гагарін М. І. та ін.] / за заг. ред. О. Л. Кірдан. Умань : Візаві, 2020. 290 с. URL: <http://surl.li/dwmua>
  41. Управління школою в час кризи: методичні рекомендації. ГО «Про.Світ», 2021. 92 с. URL: https://issuu.com/pro.svit/docs/ippo_prosvit_mf_v4
  42. Управління початковою школою : навч. посіб. / Ольга Валеріївна Лебідь. 2015. 311 с. URL: <http://surl.li/hszod>
  43. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.] / Л. А. Мартинець. Вінниця, 2018. 196 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/401.pdf>
  44. Управління якістю загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Лукіна Т.О. Київ.: Педагогічна думка, 2020. 230 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/170.pdf>
  45. Упровадження інноваційних форм методичної роботи у діяльність закладу загальної середньої освіти. Методичні рекомендації / Ігнатенко Н.М. Чернігів: ЧОІППО імені К.Д. Ушинського, 2021. 55 с. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/286%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/286%20(2).pdf)
  46. Хом'як О. А. Організаційно-технологічні засади інклюзивної освіти в початковій школі. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 249-287.
  47. Шкабаріна М. А. Моніторинг якості початкової освіти: теоретичний аспект. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 100-136.

Додаткова література

1. Безпечна і дружня до дитини школа в контексті реформи «НУШ» / В. Пономаренко, Т. Воронцова, О. Сакович та ін. Київ : Алатон, 2020. 64 с. URL: <https://cutt.ly/2Rm59JS>
2. EdEra. URL : <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERAPROSVITCENTER+SM101+sm101/about>.
3. Електронний курс «Освітній менеджмент». URL: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=294>
4. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/1556-18>.
5. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
6. Закону України «Про позашкільну освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
7. Закон України «Про освіту». URL: <https://osvita.ua/school/reform/57472/>.
8. Інформаційно-комунікативні технології для якісної сучасної освіти. Методичний посібник : Українсько-польський досвід у програмі «Класна школа» / Ред. Вербицька П., Лучинська А., Магерський І. Педан-Слепухіна О. Львів, 2016. 178 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/52.pdf>
9. Концепція Нової Української школи. URL: <mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola><https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
10. Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти. : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_174
11. Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/77685/
12. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/11/30/nakaz%201480.pdf>
13. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі (2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#n10>
14. Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 / кол. авт. : М. Мазорчук (осн. автор), Т. Вакуленко, В. Терещенко, Г. Бичко, К. Шумова, С. Раков, В. Горох та ін. ; Український центр оцінювання якості освіти. Київ : УЦОЯО, 2019. 439 с. 12
15. Положення про сертифікацію педагогічних працівників. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF#Text>
16. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#n114>
17. Почни з головного: навчально-методичний збірник-тренажер з питань вивчення законодавства України у сфері загальної середньої освіти / Моравська Н.С., Яцишин І.В., Музика М.С., Ручаковський А.М.:

- управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області. 2020. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/25%20(1).pdf
18. Програма тестування вчителів початкової школи. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/631/63198/teachers-program.pdf>
  19. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». URL: <https://cutt.ly/fRUrnfx>
  20. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text>
  21. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. Київ : Український фонд «Благополуччя дітей», 2018. 56 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>
2. Освітній портал URL: <http://www.ocbita.kiev.ua/index.html>
3. Бібліотеки Бібліотечний світ України URL: <http://www.ukrplibword.kiev.ua>
4. Бібліотека Верховної Ради України Українська Академія державного управління при Президентові України URL: <http://www.academy.kiev.ua>
5. Державна науково-технічна бібліотека України URL: <http://www.gntb.n-t.org>
6. Наукова бібліотека ім. Максимовича URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
7. Філософія в Україні. Електронна бібліотека URL: <http://www.philosophy.kiev.ua/lib>
8. Національна парламентська бібліотека URL: <http://www.nplu.kiev.ua>
9. Національна бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua> Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка <http://www.brama.com/ntsa/ukr.html>
10. Публічна бібліотека ім. Лесі Українкім. Києва URL: <http://lucl.lucl.kiev.ua>
11. Науково-довідкова бібліотека центральних державних архівів України URL: <http://www.ndlib.archives.gov.ua>
12. Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова URL: <http://www.npu.kiev.ua>
13. Національний університет імені Т.Г. Шевченка URL: <http://www.univ.kiev.ua>
14. Національна бібліотека України ім. В.Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua>
15. Державна освітянська бібліотека України URL: <http://www.edu-ua.net/library>
16. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів. URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/
17. Державні бібліотеки України та інших країн. URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/
18. Освітні ресурси. URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources/

Музей Миру | МEGU - МEGУ URL: <https://www.megu.edu.ua/uk/muzej-myru>